

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:654

av Monica Green m.fl. (S)

Forskning och utbildning vid Högskolan i Skövde

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om betydelsen av forskning och utbildning vid Högskolan i Skövde och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Under 1980- och 1990-talen gjordes en stor utbyggnad av högskolor i Sverige. Bland annat tillkom Högskolan i Skövde efter initiativ från socialdemokratiska riksdagsledamöter från Skaraborg.

Numera har inget av Sveriges lärosäten enbart ett regionalt uppdrag, utan samtliga verkar på en nationell och internationell nivå för utbildning och forskning och samverkan. Samtliga utvärderas och konkurrerar utifrån samma kriterier, men med väsentligt olika förutsättningar i anslag för att genomföra uppdragen.

Historisk fördelning

Olika förutsättningar i anslag beror främst på den historiska fördelningen av stora etablerade och långsiktiga anslag till de gamla universiteten och små anslag av mer uppbyggnadskaraktär vid de mindre högskolorna. Det senare trots att de regionala högskolorna nu verkat under ett antal år och fått ett markant utökat elevunderlag.

Till sakens natur hör att varje lärosäte genomför regional samverkan: Lunds universitet och Högskolan i Kristianstad samverkar med Region Skåne och Öresundsregionens företag medan Högskolan i Skövde tar ansvar för samverkan med Västra Götalandsregionen och företagen i Skaraborg i högre grad. Överlag tar de mindre högskolorna, med sitt öppna arbetssätt med tillämpande forskning ett större ansvar för samverkan med små och medelstora företag i sin geografiska närhet.

Landets minsta högskola

Även om Högskolan i Skövde idag är landets minsta vad gäller anslag och uppdrag från staten, så har den en oerhört stor betydelse för Skaraborg och dess 15 kommuner.

Högskolan i Skövdes utbildningar lockar dessutom sökande från andra delar av landet och tillför nya talanger till Skaraborg och har under senaste åren kunnat registrera ett rekordantal sökande varje termin.

De mindre lärosätena förlorade tusentals utbildningsplatser till följd av den tidigare regeringens politik. Fram till 2017 beräknades ytterligare drygt 45,1 miljoner kronor utifrån 2014 års prisnivå gå förlorade vid Högskolan i Skövde. Därför är det bra att regeringen i budgetpropositionen 2016 gör en satsning på att stärka högskolorna och de nya universiteten.

Forskningsanslaget

Ett annat bekymmer för de mindre lärosätena är forskningsanslagets relation till utbildningsvolymen. Högskolan i Skövde har i likhet med de flesta nya lärosäten cirka 10 000 kronor per helårsstudent i anslag att jämföra med exempelvis Lund som har 25 000 kronor per helårsstudent. Det gör att även om forskarna vid Högskolan i Skövde presterar mycket bra publikationer och citeringar så blir den prestationsbaserade delen av anslaget liten.

Det kan noteras att nya universitet har två gånger mer anslagsmedel för forskning per anställd lärare/forskare än högskolorna. De äldre universiteten har nästan fyra gånger mer anslagsmedel för forskning per anställd lärare/forskare än högskolorna.

Låg uppräknings

Varje år räknas forskningsanslagen till lärosäten upp med cirka 1 procent som ett erkännande för god vetenskap. År 2012 ökade den summa som Högskolan i Skövde får i forskningsanslag därmed med 700 000 kronor. Det räcker inte ens till att anställa en doktorand för ett år, medan 1 procent på de gamla universitetets betydligt större anslag naturligt ger en mycket större ökning. Gapen mellan gamla universitet och nya högskolor ökar därmed för varje år på ett ohållbart sätt.

I budgetpropositionen för 2014 ökade förra regeringen forskningsanslaget från blygsamma 39 miljoner kronor till 41 miljoner. Detta täcker knappt löneökningarna och är ett bekymmer inte bara för Högskolan i Skövde utan gäller alla nya lärosäten.

Lika krav – olika förutsättningar

I olika utvärderingar hamnar ofta de mindre högskolorna långt ned på listan till följd av att man har mindre summor för att forskningsförankra utbildningen trots att kraven på kvalitet är lika. Exempelvis tar Universitetskanslersämbetets kvalitetsutvärdering inte

hänsyn till parametern förutsättningar, det vill säga bland annat de resurser respektive lärosäte har till sin verksamhet. Men trots lägre forskningsanslag lyckas de mindre och nya lärosätena lika bra i det nya systemet som de stora och äldre.

Monica Green (S)

Carina Ohlsson (S)

Erik Ezelius (S)

Patrik Björck (S)